

Toimintaohjeet Pohjoismaiden tasa-arvorahasto

Toimintaohjeet perustuvat 23. kesäkuuta 2013 tehtyihin Pohjoismaiden tasa-arvoasiain ministerineuvoston tasa-arvorahastoa koskeviin päätöksiin, jotka tasa-arvoasiain virkamieskomitea on vahvistanut viimeksi 29. marraskuuta 2018. Toimintaohjeissa kuvataan, mitä Pohjoismaiden ministerineuvosta vaatii hankkeilta ja järjestöiltä.

Tavoitteet ja arviointiperusteet

Rahaston tavoitteena on edistää pohjoismaista yhteistyötä tasa-arvoasioissa tasa-arvoministerien yhteistyöohjelman ja sen tavoitteiden mukaisesti. Rahoitusta myönnetään hankkeisiin, jotka käsittävät sekä pohjoismaisen hyödyn että tasa-arvopolittisen lisäarvon. Jokaisessa hakemuksessa on ilmoitettava, ovatko ne sisällyttäneet seuraavat näkökulmat:

- Kestävä kehitys (lue Kestävän kehityksen strategia, www.norden.org)
- Lapsi- ja nuorisönäkökulman sisällyttäminen (lue Lapsi- ja nuorisostrategia, www.norden.org)

Tasa-arvorahasto rahoittaa toimintaa, joka aloitetaan samana vuonna kuin päätökset tehdään ja päättyy kahden vuoden päästä sopimuksen allekirjoittamisesta. Rahoitusta ei myönnetä toiminnalle, joka on aloitettu ennen hakupäivämäärän alkua.

Kaikissa hakemuksissa tulee esittää, ja hakemukset arvioidaan sen perusteella, kuinka hyvin ne täyttävät seuraavat vaatimukset:

a) Pohjoismainen hyöty

Pohjoismaisella hyödyllä tarkoitetaan sitä, missä määrin hanke:

- luo merkittäviä positiivisia vaikutuksia pohjoismaisen yhteistyön kautta, verrattuna siihen, että hanke toteutettaisiin kansallisella tasolla
- ilmaisee ja kehittää pohjoismaista yhteenkuuluvuutta, niin alueen sisällä kuin sen ulkopuolellakin

- auttaa kehittämään uusia rakenteita, jotka vahvistavat pohjoismaista tasa-arvoyhteistyötä
- rakentavalla tavalla kohtaa pohjoismaiseen yhteistyöhön liittyviä haasteita, kuten kansallisia esteitä ja eroavaisuuksia

Arviointi keskittyy myös siihen, kuinka hyvin hakemus:

- perustelee, miksi hanke tulisi toteuttaa pohjoismaisena yhteistyönä
- kuvailee sitä lisäarvoa sekä haasteita, joita yhteistyökumppanit näkevät siinä, että tehdään rajoja ylittävää yhteistyötä

b) Tasa-arvopoliittinen lisäarvo

Tasa-arvopoliittisella lisäarvolla tarkoitetaan sitä, missä määrin hanke:

- pyrkii kohtaamaan epätasa-arvoon liittyviä ongelmia, huomioiden naisten ja miesten, tyttöjen ja poikien oikeudet, edellytykset, mahdollisuudet sekä kyvyn saada itse päättää elämästään ja olla osallisena yhteiskunnan kehittämisessä
- edistää epätasa-arvoon/tasa-arvoon liittyvien tietojen, menetelmien ja mallien uudistamista/muuttamista ja/tai kokemustenvaihtoa
- auttaa vastaamaan pohjoismaisessa yhteistyöohjelmassa nimettyihin tasa-arvoon liittyviin haasteisiin

Arviointi keskittyy myös siihen, kuinka hyvin hakemus:

- kuvailee niitä epätasa-arvoon liittyviä ongelmia, joita yhteistyökumppanit ovat nimenneet ja joihin hanke aikoo paneutua
- osoittaa teoreettisten tietojen ja/tai luotettavan kokemuksen kautta yhteistyökumppaneiden ymmärryksen ongelmien tasosta
- osoittaa aikaisemman työn, tiedon ja/tai tutkimustyön kautta perehtyneisyyden niihin ongelmiin, joihin yhteistyökumppanit aikovat paneutua, ja edellä sanotun perusteella kuvailee, miten hanke aikoo edistää muutosta ja uuden tiedon luomista

c) Kestävyys/pitkäjänteisyys

Kestävyydellä tarkoitetaan sitä, missä määrin:

- hankkeen toteutus auttaa muita päätelmien teossa ja oppimaan hankkeen menestyksistä ja vastoinkäymisistä
- lopputuloksella odotetaan olevan pysyviä vaikutuksia, jotka säilyvät hankkeen loputtua rakenteen ja erilaisten tuotteiden, kuten verkostojen, verkkosivujen, raporttien ym. kautta, ja miten nämä ovat muovautuneet

saavuttamaan oleellisia kohderyhmiä

Arviointi keskittyy myös siihen, kuinka hyvin hakemus:

- kuvailee, miten ja mille kohderyhmille yhteistyökumppanit suunnittelevat tiedottavansa hankkeesta ja sen tuloksista, sekä miten he aikovat turvata tulosten saatavuuden hankkeen päättymisen jälkeen

d) Toteutus

Toteutuksella tarkoitetaan:

- kuinka todennäköistä on, ottaen huomioon hakijoiden pätevyiden ja kokemustason, että hanke toteutetaan kuten hakijat ovat sen kuvailleet
- millaiset edellytykset hakijoilla on työskennellä yhdessä, täydentävätkö he toisiaan esimerkiksi pätevyiden, näkökulmien ja kokemusten kautta

Arviointi keskittyy myös siihen, kuinka hyvin hakemus:

- kuvailee, miten yhteistyökumppanit suunnittelevat paneutuvansa nimettyihin ongelmiin sekä miten he perustelevat lähestymistavan valinnan, ottaen huomioon mahdollisuuden saavuttaa tuloksia ja tekemään päätelmiä syntyneistä tuloksista
- kuvailee, millä tavalla päähakija ja yhteistyöjärjestöt aikovat panostaa hankkeeseen sekä aikaisemmat kokemukset vastaavanlaisesta yhteistyöstä

e) Taloudellinen kohtuus

Järjestön tulee apurahahakemuksessaan laskea myös omarahoitusosuuden ja/tai muut rahoituslähteet. Tämän rahoituksen suuruus tulee olla vähintään 20 prosenttia. Omarahoitusosuus ja/tai muut rahoituslähteet voivat muodostua esim. sponsoreista tai muista taloudellisista avustuksista, vapaaehtoistyöstä, jäsenmaksuista tai välillisistä kustannuksista.

Haettavan määrän suuruus tulee olla 50 000 ja 500 000 Tanskan kruunun (DKK) välillä.

Hakemukseen tulee liittää talousarviolaskelma, jonka jokainen kohta on ilmoitettu Tanskan kruunuissa (DKK), myös loppusumma. Talousarviolaskelmassa tulee näkyä selvästi oma- sekä kokonaisrahoituksen osuus. Laskelmassa tulee myös olla tarkka selvitys siitä, minkä osan kokonaistalousarviosta haettu summa kattaa.

Varoja ei myönnetä revisioihin eikä matkakuluihin (poikkeuksena on vapaaehtoistoimintaa edustavan matkakulut sekä kutsutut puhujat).

Rahoitusta ei voida myöntää välillisiin kustannuksiin, kuten aputoimijoiden palkkoihin tai muihin käyttökustannuksiin (esim. vuokra, sähkö, IT).

Rahoitusta ei myönnetä:

- Toiminnalle, jota tasa-arvoasiain ministerineuvosto (MR-JÄM) tai Pohjoismaiden ministerineuvosto jo rahoittaa kokonaan tai osittain
- Toiminnalle, jonka talousarviota ei ole laskettu Tanskan kruunuissa (DKK)
- Toiminnalle, jonka tarkoituksena on luoda tuen vastaanottajalle taloudellista voittoa tai vastaavaa

Toiminnalle, jolle on myönnetty rahoitusta, saatetaan myöntää haettua alhaisempi summa ja/tai hakemuksen eri osiin.

Toimintaa ja edunsaajia koskevat vaatimukset

Seuraavanlaista toimintaa tuetaan:

- Pohjoismaiden välillä järjestettäviä kokouksia
- selvitykset
- verkostoituminen
- toiminnalliset hankkeet
- vapaaehtoistoiminnan osallistuminen pohjoismaiseen tai kansainväliseen konferenssiin/koulutustoimintaan/palaveriin

Tasa-arvorahaston kohderyhmä on laaja ja haku on avoinna erilaisille toimijoille sekä järjestöille, kuten:

- vapaaehtoisjärjestöt (kansalaisjärjestöt)
- verkostot
- viranomaiset ja muut julkiset toimijat (esimerkiksi kunnat, yliopistoyksiköt)
- muut ei-kaupalliset toimijat
- yritykset (pienet ja keskikokoiset)

Jokaisessa hankkeessa tulee olla mukana vähintään kolme Pohjoismaata, joista Färsaaret, Grönlanti ja Ahvenanmaa voi muodostaa yhden. Rahoitusta voidaan

myöntää myös, jos toiminta kattaa yhteistyön lähialueilla, toisin sanoen Viron, Latvian, Liettuan sekä Luoteis-Venäjän kanssa, mihin osallistuu vähintään kaksi Pohjoismaata. Päävastuussa olevan hakijan tulee olla pohjoismaalainen tai färsaarelainen, grönlantilainen tai ahvenanmaalainen.

Rajoitukset

Varoja ei myönnetä:

- Toiminnalle, jota tasa-arvoasiain ministerineuvosto (MR-JÄM) tai Pohjoismaiden ministerineuvosto jo rahoittaa kokonaan tai osittain
- Toiminnalle, jonka talousarviota ei ole laskettu Tanskan kruunuissa (DKK)
- Myöhästyneille hakemuksille
- Toiminnalle, jonka hakemus on puutteellinen (kaikkia pakollisia kenttiä ei ole täytetty tai liitteitä puuttuu)
- Poliittisten puolueiden järjestöille
- Yksittäisille henkilöille
- Toiminnalle, jonka tarkoituksena on luoda tuen vastaanottajalle taloudellista voittoa tai vastaavaa

Hakemus ja määrääjat

Hakemus tehdään yhdellä kolmesta skandinavialaisesta kielestä tai englanniksi siihen suunnitellulla hakemuslomakkeella NIKK:n verkkosivustolla (www.nikk.no). Hakemuslomakkeita on saatavilla noin kuukautta ennen viimeistä hakupäivää.

Hakemukseen tulee liittää suunnitellun toiminnan aikataulu ja talousarviolaskelma. Yksi hakijoista tulee ilmoittaa päävastuulliseksi hakijaksi.

Päätökset, sopimukset ja raportointi

NIKK tiedottaa päätöksestä hakijoille sähköpostin kautta toukokuussa, sen jälkeen kun Pohjoismaiden ministerineuvoston tasa-arvoasiain virkamieskomitealla on ollut mahdollisuus käyttää veto-oikeus.

Rahoitusta saaneiden hankkeiden tulee laatia sopimus NIKK:n kanssa erityisiä menettelytapoja noudattaen. Maksatus tapahtuu, kun sopimus on allekirjoitettu.

Hakijoiden on hyvä ottaa huomioon, että varojen maksatus tapahtuu aikaisintaan yhden kuukauden jälkeen maksuanomuksen tekemisestä. Perussääntönä on, että toiminnalle myönnetystä kokonaissummasta maksetaan 85 prosenttia hankkeen alussa ja loput 15 prosenttia maksetaan loppuraportin hyväksymisen jälkeen.

Hankkeen päätyttyä on päävastuussa olevalla kaksi kuukautta aikaa lähettää NIKK:lle loppuraportti (itsearviointi) sekä talousselvitys. Käyttämättömät varat maksetaan takaisin NIKK:lle.

Loppuraportista tulee ilmetä muun muassa:

- Millaista pohjoismaista hyötyä on toiminnasta koitunut?
- Millaista tasa-arvopoliittista lisäarvoa on toiminnasta koitunut?
- Millaisia tuloksia (esim. pysyviä tuotteita, tietoa, prosesseja, menettelyjä) on toiminta saavuttanut?
- Miten ja mitä on toiminnasta tiedotettu (kuinka monta ihmistä/maata on toiminta tavoittanut, mikä kohderyhmä, mitä kanavia on käytetty)?
- Miten toimintaa (sekä tuloksia) tullaan jatkossa laajentamaan/käyttämään hakijajärjestöjen keskuudessa?
- Tärkeimmät toiminnasta saadut opit.